1870. II. évfolyam. 74. szám. Csütörtök, április 14.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt. Félév re 5frt.
Három hóra 2 frt 50 kr.
Egyes szám 10 kr.
☞ Előfizetési pénz s minden közlemény: Főpiacz Vecsey-ház földszint a szerkesztőséghez bérmentve küldendők. ☜
Hirdetési dij:
5 hasábos petit sorért 5 kr.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenkint ötször, hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön, szombaton.

Nyilttéren megjelenő közlemény 5 hasábos sora 15 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szinte több izbeli hirdetések alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: Minden beigtatásért külön 30 kr.
Előfizethetni helyben: Telegdi K. Lajos és Csáthy Károly könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

Április tizennegyedikén.

☉) Tiborcz napja!

De nem erről akarunk szólani.

A függetlenségi nyilatkozat évforduló napja ez.

Szabad-e róla megemlékezni?

A gondolatot, az emlékezetet, mig az a belső ember tulajdona, nem sujthatják az államtörvények.

S a történelmi események sorozásában nem rejlhetik politikai bűn! . . .

De nem czélunk rajzolni az 1849-ki állapotokat, s bírálni azok indokait; a történelem tulajdonává vált, ázok felett itéletet mondani.

Mostani közjogi viszonyainkkal ellentétben, helytelen dolog lenne, föllebbenteni a mult fátyolát!

A nemzet kibékült királyával.

A király az önvédelmi harcz élő bajnokainak ajándékozta vissza a koronázási ajándékot, mit a nemzet adott tisztelete jeléül.

Bekövetkezett a kölcsönös kiengesztelődés időszaka.

Vétek volna, fölbolygatni a mult fájdalmait; fölszaggatni a hegedező sebeket!

Maga Kossuth, Magyarország függetlensége s önállósága eszméjének személyesitője, megalkudott az eseményekkel, s kijelenté, hogy királyunknak, ha az a császári koronát nem viselné, alattvalója tudna s akarna lenni.

S ki merné a hazafiság magasabb fokát igényelni maga részére, mint a meddig Kossuth eljutott; ki tartózkodnék megalkudni a hazafiui körülményekkel, midőn Kossuth maga késznek nyilatkozik, habár föltételesen is, azokat mint megalakult események jelzőit elfogadni?! —

A nemzet és királya közti kiengesztelődést tehát nem fölbolygatni, nem lazitani, hanem szilárditani kell!

Csakis a kölcsönös bizalom erősödése hozhat hasznot, fényt, dicsőséget a nemzetre és trónra.

Béke időszakában óriási haladásokat tehet a nemzet a közjólét, az anyagi és szellemi müvelődés terén.

Ha a nemzet és királya a kölcsönös bizalom jegygyürüjével jegyzik el egymást: a frigy áldásthozó leend.

Ha a király és népe a szeretet fegyverével hóditják meg egymást: az üdv angyala, a szabadság nemtője füzend koszorút halántékaik körül!

A nemzet és királya egyesült lelkesedéssel, összetartott erővel oly hatalommá válik, mely idején is bátran daczolhat az ellenséges elemekkel!

Ha látja a nemzet, hogy a király tért enged a nemzet közóhajtásának; hogy hisz a nemzet őszinteségében, lovagiasságában; hogy bizalma van a nemzet erejében; hogy a szeretet sugárai derengenek királya fölkent homlokán: —

s ha látja a király, hogy a nemzet büszkén nevezi őt fejének; hogy vészben, viharban is hő ragaszkodással fonja át hatalmas karjait trónja körül; hogy átérzi bánatát, örömét; hogy osztozik gondjaiban, fájdalmaiban, melyeket a nemzeti jólétre törekvés büverejével igyekszik elviselhetőkké tenni: —

E kölcsönös egyetértés nagygyá, boldoggá teszi mindkettőt!

Mig ellenben, a közjólét irányától eltérő törekvés szerencsétlenséget idézhet elő mindkettőre nézve! . . .

Ha Magyarország királya, hű és okos tanácsadók bölcs utmutatása mellett, vezérli a mindig lovagias és nagylelkü nemzetet a polgárosodás áldásos ösvényén: visszatér a nemzet nemtője arczára a mosoly, melytől nagy, hatalmas királyai nyertek ihletet, mi által a hatalom és dicsőség ékköveivel gazdagodott a magyar király koronája, — melynek gyöngyeiben legszebb kincs vala: a nemzet boldogsága! —

Nagy és hatalmas volt hajdan a magyar.

Bécs is, nem osztott, hanem vett parancsot tőle! . . .

Sokat változott az idő szelleme.

Nem törekszik többé nemzeteknek osztani parancsot a magyar nemzet.

Mert a szabadság lelke megtanitá, hogy a hóditásban nincs valódi hatalom.

De parancsokat sem tűr; mert önállósága egyik legdrágább kincse, mit semmiért föl nem áldoz; minek feláldozására senkit föl nem jogosit; mely elévithetlen jogosultsága, s melyért a nemzet kész mindent föláldozni!.....

A kiengesztelődés, a béke, a bizalom, a szeretet angyala értesse meg a királylyal a nemzetnek ezen ösztönszerü törekvését, ezen megváltozhatlan jellemét, ezen elévithetlen jogosultságát, mely össze van forrva multjával, jelenével és jövőjével, örök életével!....

Egy önálló, szabad, erős nemzet élén állva — melyet folyvást a szeretet és ragaszkodás lelke éleszt — daczolni a viharokkal: legnagyobb boldogság, legszebb dicsőség, mi koronás főt érhet! . . . .

S e drága kincseket hódolva örömmel igéri eléje vinni a kiengesztelődött nemzet, kiengesztelődött királyának — az önálló Magyarország fővárosába Budára! —

A debreczeni kereskedelmi és iparkamara válasza az országgyülésileg kiküldött jegybanküggyi bizottság által felállitott kilencz kérdőpontra.

(Folytatás.)

III. Elháritható-e általában, mennyiben és minő eszközök kel háritható el az ilyen pénz válság?

Általában véve el nem háritható, mert már maga a pénzrendszer elfogadása is lehetővé teszi a válságot az által, hogy az eladó a bevett pénzzel tetszése szerint rendelkezhetvén, azon időre halaszthatja a cseréuzlet másik részének foganatba vételét, a mikor azt szeszélye vagy érdeke kivánja.

Ebből következik, hogy a kinálat szükségképen nem mindig von maga után megfelelő keresetet, s igy pusztán a forgalmi eszköz mennyiségének gyors megkevésbitése is: átalános válságot eredményezhet.

Mentül magasb kifejlődésnek örvend pedig valamely népnél a munka felosztási-rendszer, annál bajosabb természetesen az áruk kinálatát is egy jövendőbeli keresettel egyensulyban tartani. — Igy egészben véve elmondható, hogy a magasb fejlődésü anyagi müveltségnek egyik árnyoldalát mindenesetre a válságok képezik.

Az természetesen a válságok lényegéből keletkezik, hogy oly államok, melyek a forgalomban tulnyómolag papirpénzt és bankjegyeket használnak: inkább ki vannak téve a válságoknak, mint azok, melyeknél a forgalom készpénzzel eszközöltetik. Inkább ki vannak téve pedig azért, mivel a papirpénz már magában véve is többszörös változásnak van alá vetve és rosz kezelés mellett inkább provocál veszélyes üzletekre.

A felvetett kérdés azon részét illetőleg, — hogy mennyiben és minő eszközökkel háritható el az ilyen válság? különbséget kell tennünk azon rendszabályok közt, — melyek megelőző, és azok közt, melyek szabályozó irányuak; de a kérdésre vonatkozólag itt csak az elsők jöhetnek tekintetbe. Oda sorozzuk mindenek előtt a statistikát, — mely ha folytonosan részletes és biztos adatokat tudna közölni a termelők és fogyasztók létszámáról, valamint a kereset és kinálat szükségelt menynyiségéről — nagyon valószinü, hogy jelentékeny válságok nem igen fordulnának elő. De mivel ezt a statistika ily irányban keresztülvinni képtelen, sokat veszit megelőző befolyásából — s csupán az által hajthat hasznot, ha a hitelpapirok forgalmi és előlegezési, viszonyait kideritve azokat közludomásra juttatja, hogy mindenki okulva azokból, tulságos üzleti merészségektől magát ideje korán visszatarthassa.

Ebből és a már előbb közöltekből következtetjük, hogy megelőző rendszabályokkal a válságoknak eleje nem vehető.

IV. Mennyiben alaposa az a nézet, hogy jegybank vagy jegybankok állitása a pénzválság ellenszerei?

Mivel ugy az egy mint a többbank-rendszer csak correctiv irányu befolyást gyakorolhat a válságra, azért sem az egyik sem a másik nem tekinthető a válság ellenszerének. — Igy e kérdés megfejtése azon körülményekben gyökerezik, — melyek az egy vagy több bank-rendszer befolyása alatt keletkezve, többé vagy kevésbé módositólag hatnak a válságra.

Szembe állitva egymással a kétrendszert, — azt tapasztaljuk, miszerint egy nagy bank haszna a válság előtt főképen abban rejlik, hogy disconto tétele az egész üzletvilágban sokkal szabályozóbb; a válság alatt pedig, hogy tulajdon hitele ösmertebb lévén, ennek következtében megnyugtatóbb hatást gyakorol. Hanem gyakran épen e nagyobb biztosság eredményezi azt, hogy üzleti eljárása önkényesebben kezeltetik.

A mi e részben a több-bankrendszert illeti, azoknak állása szilárdabbá van téve az által, — hogy az államtól gyámolitást nem várhatnak, és hogy versenytársaiknak folytonos szigoru ellenőrizete alatt állanak. Igy kényszeritve vannak már saját érdekeiknél fogva is minden üzleti expansiot még idejekorán megfelelő contractioval felváltani. Ezt bizonyitja a Scot bankok történelme is, mig az angolbank tulhajtott hitelnyujtásával nem egy izben provocált tulspeculatiót.

Az egyedüli ellenszer tehát e téren is a verseny és üzleti teljes nyilvánosság.

V. Jegybank vagy jegybankok állitása Magyarországon lehetséges-e a pénzérték helyreállitása nélkül?

Mivel e kérdésnél csak előnyt biztositó lehetőségek jöhetnek tekintetbe: azért megoldása a következő kérdés megfejtéséből eredményeződik.

VI. Kivánatos-e és ha igen, lehetséges-e a pénzérték azonnali visszaállitása?

A pénzérték ép ugy csökken a bankjegyek szaporitásával, mint bármely más tárgynak értéke, mely tul nagy mennyiségben hozatik forgalomba, és e csökkenést mindazon tárgyak áremelkedése követi, melyek pénz által beválthatók. — Ebből az következik, hogy értékevesztett bankjegyünk nagyobb előnyben részesiti a behozatalt, mint a kivitelt, előnyösb lévén eladni ott mint bevásárolni, hol a bankjegy és papirpénz alapnélkülisége magas árakat eredményezett. Mi természetesb következménye tehát e viszonynak mint az, hogy az osztrák-magyar birodalomba behozott javak nem áru kivitellel egyenlittetnek ki, hanem legnagyobb részben készpénzzel, mely ismét a fémkészletet tereli külföldre. Mivel pedig a bankjegy és tarifa általánosan szoros viszonyban vannak egymással: következik, hogy az osztrák-magyar birodalom mindaddig, mig kizárólagos papirpénz és bankjegy forgalma mellett megmarad, — kényszeritve lesz a védvámrendszert megtartani s magos vámtételekkel védeni saját iparát; mert ellenkező esetben, ha a kormány a védelmi rendszert elejti, ugy a forgalmi eszközök rosszasága által eredményezett mérték feletti magas árak, ismét e-ak a külföldi kereskedőknek szolgáltatnak előnyöket, mivel a behozatal nem papirpénz vagy bankjegy által, hanem érczpénzzel, főképen pedig jó váltókkal egyenlitteti ki magát. Ez képezi magyarázó okát még azon körülménynek is, hogy a váltó árfolyam kevés eset kivételével mindig ellenünk van. Végre az sem szenved kétséget, hogy a mostani pénzérték mellett az államadóssági kamatok fizetésénél is folytonos veszteségnek vagyunk alávetve.

Igy az elősorolt okok tekintetbevétele mellett, véleményünk oda irányul, hogy a pénzérték visszaállitása kivánatos sőt szükséges.

A mi pedig az azonnali (?) visszaállitás lehetőségét illeti, az természetesen azon előfeltételben gyökerezik, hogy képes-e az állam az osztrák nemzeti bank iránti tartozását azonnal törleszteni, illetőleg a kibocsátott államjegyeket beváltani. Feltételezve ennek lehetőségét, a mielőbbi visszaállitás kivánatos.

VII. Mimódon, minő eszközökkel történhetik-e a visszaállitás?

E kérdés megoldásának főirányát kijelöli azon államjegyekből álló s összesen 312 millió forintot tevő függő adósságnak létezése, melynek jogigénye a gmundeni, aussei és halleini sóbányákra bekebelezett 100 millió forintnyi zálogjegyek jogigényeivel egyetemben az 1867. évi XV. t. cz. 5 §-ban gyökereznek. E törvényczikk értelmében a zálogjegyek oly összefüggésben állanak az államjegyek forgalmával, hogy együttvéve 400 milliót meg nem haladhatnak ugyan, de ezen végtaréron belől a zálogjegyek időnkénti kevesbedése a forgalomban államjegyekkel pótolandó; a két fél jótállása pedig az államjegyeknek ez összefüggéséből időnkint eredhető többletére is kiterjesztetik. Végre az idézett törvényczikkek 2. §-ban ezen zálogjegyekre vonatkozólag kimondatik, — miszerint a visszafizetésekre megkivántató összegek egységes járadék adóssági kötvények kibocsátása által szereztessenek be, s hogy az ezen beszerzésből származó teher többletét ő Felsége többi országai vállalják el, s hozzá Magyarország által évenkint 1.150,000 forintnyi állandó összeg fizettessék, és ebből 150,000 forint czüstben; ellenben minden e törlesztések folytán első kamatoknak Ausztria javára kell esniök.

Ezekből következtetjük, hogy a valuta helyreállitása Ausztria beleegyezése és hozzájárulása nélkül mindaddig nem lesz keresztülvihető, mig csak az államadósságnak Magyarországra eső része magyar alapokra nem lesz fektetve; egy szóval mig a két államfél jótállása alá helyezett terhek egymástól minden irányban részletesen el nem különittetnek.

(Vége köv.)

Az első folyamodásu bíróságok rendezéséről szóló törvényjavaslatból.

— A törvényjavaslatban van tervezve 136. első folyamodásu törvényszék és 359. járásbiróság, Magyarországra és Erdélyre nézve.

Debreczen vidéke szempontjából a következőket tartjuk szükségesnek közleni:

Első folyamodásu törvényszék van tervezve: Debreczenben, debreczeni, b. ujfalusi és derecskei járásbiróságokkal; H. Böszörményben: h. böszörményi, doroghi és nánási járásbiróságokkal; Szoboszlón: szoboszl. j. bggal; Nyiregyházán: nyiregyházi és kisvárdai járásbiróságokkal; N. Kállóban: n. kállai és nyirbáthori j. b. gokkal; Karczagon: karczagi, turkevei, és tiszafüredi j. b. gokkal: Margitán: margitai és diószeghi j. b. gokkal; N.-Váradon: n. váradi, elesdi, szalontai, m. keresztesi, és tenkei j. b. gokkal; Belényesben: belényesi és vaskóhi j. b. kal; Tokajban: tokaji és szerencsi j. b kal; N. Szőllősön: n. szőllősi és halmi j. b. kal; Munkácson: munkácsi verecskei j. b kal; Beregh-szászon: beregszászi és kászonyi j. b. kal; Ungváron: unghvári, n. kaposi, tibai, n. bereznai j. b. kal; Homonnán: homonnai, papinai, varannói, sztropkói j. b. kal; S. A. Ujhelyen: s. a. ujhelyi, k. helmeczi, gálszécsi, n. mihályi j. b. kal; Szathmárnémetiben: sz. németi és fehérgyarmati járásbiróságokkal: N. Károlyban: m. szalkai, erdődi és n. károlyi j. b. kal; Huszton: huszti, técsöi és ökörmérői j. b. kal; N. Bányán: n. bányai és szinyérváraljai j. b. kal; Máramaros-Szigetben: m. szigethi F. vissói és sugatagi j. b. kal; Zilahon: zilahi, szilágycsehi és tasnádi j, b. kal; N. Somkuton: n. somkuti j. b. gal; Szilágy-Somlyón: sz. somlyói j. b. gal; Békés Gyulán: b. gyulai, b. csabai és orosházai j. b. kal; Szarvason: békési, szarvasi, szeghalmi j. b. kal; Miskolczon: miskolczi, sz. péteri, edelényi j b. kal: M. Kövesden: m. kövesdi és csáthi j. b. kal. sat.

E vázlatból is látható, hogy kivált, Debreczen körül a törvényszékek nagyon össze vannak halmozva.

Ujdonságok.

— **Nem helybeli olvasóinkat kérjük, az előfizetési pénzeknek legfeljebb folyó április hó 15-re beküldése iránt, különben e határidőn tul, a példányok küldését meg kell szüntetnünk.**

— **A nőegylet árvaháza** javára tett gyüjtések folytatása.

Buzás Pálné és idősb Szathmári Mihályné gyüjtötttek: Stenczinger Károlyné 6 v. főzelék és 2 ft. Szilágyi Lajosné 1 k. liszt és 5 ft Buzás Pálné 2 takaródzó pokrócz. Kallós Lajosné 12 itcze paszuly és 1 ft. Simonffy Sámuelné egy vég vászon. Idősb Szathmáry Mihályné 2 takarózó pokrócz. Özv. Derzsy Antalné 1 fél v.lencse. Özv. Nagy Bálintné 1 v. buza. Boczkó Sámuelné 5 itcze paszuly. Koncz Susánna 2 ft. Szilágyi Károlyné 2 ft. Beregszászi Pálné 2 ft. Keresztszegi Antalné 2 ft. Lengyel Zsigmondné 2 ft. Ferenczy Elekné 2 ft. Lovász Imréné 1 ft. Özv. Nagy Sándorné 60 kr. Csanády Istvánné 2 ft Budaházy Antalné 2 ft. Pap Józsefné 1 ft. Berghoffer Istvánné 4 ft. Tóth Józsefné 1 ft. Özvegy Derzsy Antalné 1 ft. Ungvári Jánosné 1 ft. Makó Károlyné 60 kr. Özv. Zágonyi Józsefné 50 kr. Rácz Mihály 40 kr. Nagy Gáborné 50 kr. Nagy Bálintné 1 ft. Pál János 1 ft. Móricz Andrásné 2 ft. Brünelli Péterné 40 kr. Kapros Károlyné 1 ft.

TÁRCZA.

A tűzpróba.

Regény az amerikai életből.

Irta: **Dr. Williams J. B.**

(Folytatás.)

XIV.

A cognacos üveg.

Charlton azonnal bőrönjének kicsomózásához fogott s a közelgő ebédhez kezdett öltözni. Ez csak kevés időt engedett neki arra, hogy a számára berendezett szoba felett részletes szemlét tartson. Egy futólagos tekintet azonban elegendő volt, hogy meggyőződjék, miszerint az valódi elegancziával volt berendezve, mint mindazok, melyeket eddig láthatott ott.

A padolat diszes szőnyeggel volt bevonva, s minden butor rózsafából készült. Az ablakokat nehéz selyem függönyök diszitték s a pipereasztal a legfinomabb sevre-porczellan edényekkel volt megrakva. A falak sötét bibor kárpittal voltak bevonva, melyeken arany csikok vonultak alá s igen vonzó háttért képeztek, a falakon függött pompás aczél- és rézmetszvényekhez. A kandallóban élénk tüz lobogott s ez előtt egy kényelmes támlás szék volt elhelyezve, mely oly ellenállhatlanul hitta föl az embert a pihenésre.

De Reginaldnak sietni kellett s ép akkor lépett be az ebédlőbe, midőn az ebédhez már másodszor csöngettek. Evelyn urat és nejét, két leányát, Lionelt és Milburnt már ott találta a társalgóteremben.

— Nyujtsa ön karját Edithnek doktorom, — szólt Evelyn, mikőzben nejével az ebédlő felé indult. Reginaldnak nagyon jól esett e felszólitás, mert ama pillanattól, midőn e leánykát meglátta, másra nem is gondolt csupán Edithre. Az asztal pompás teritéktől diszlett s a háztartásban kifejtett fénynek minden tekintetben megfelelt. A válogatott étkek s asztali készletek a házi ur jó izléséről, mint gazdagságáról egyaránt tanuskodtak.

A bordeaux-i, melyet az étkezés közben s a burgundi, melyet étkezés után élveztek, a legkitünőbb évek terményei voltak s nyilván látszott, hogy azoknak ára a vásárlásnál nem vétetett tekintetbe.

Evelynné a házi asszonyságot valódi virtuositással adta; ő mindenkinek igazat adott s mindenki iránt előzékeny volt. Képzelődés volt-e, hogy Reginaldnak ugy tetszett, mintha a házi asszony és fivére őt néhányszor élesebben vizsgálgatta volna, mint az, müvelt társaság tagjaihoz illő? Egyszer szinte meggyőződött efelől, midőn Evelyn asszony, miután tekintete pillanatig Reginaldon nyugodott, fivérének helyeslést jelzett. Csaknem észrevehetlen bólintás volt ez — s Reginald már a másik pillanatban csaknem szemrehányást tett magának, hogy agyréme által csaknem gyanakodásra hagyta magát ragadtatni.

A férfiak, étkezés után még egy ideig borozgattak s aztán a társalgóteremben ismét a nőkhez csatlakoztak.

Evelyn ur a kandalló közelében ült s csakhamar elszunyadt ott, Evelynné egy az utczára kirugó erkelyablakba ült s kikitekintgetett, nem azért, mintha látott volna valamit, mert már besötétedett s az 5-ik sétányon naplemente után nem valami élénk a közlekedés; de ő, ugy látszik, más czélt akart ezáltal elérni. Fivére is csakhamar hozzászegődött, Reginaldra hagyván a két hölgynek mulattatását, miután Lionel, mindjárt ebéd után távozott, fontos ügyek foglalván el.

A fiatal orvos mindent elkövetett, hogy ez épen nem kellemetlen föladatának eleget tegyen s nem csekély örömére arról győződött meg, hogy Edith izlése s véleménye csaknem mindenben egyezik az övével. Az ő kedvencz irói, ugyanazok voltak, kik az Edithéi; a dalmüvek, melyek Edithnek leginkább tetszettek, a doktornak is kedvencz dalmüvei voltak. Érdekes társalgásuk daczára is meg nem állhatta Reginald, hogy szemeit olykor az ablak fülkéje felé is ne legeltesse, hol Evelynné és fivére igen komoly társalgásban látszottak elmerülni. Klára is észrevette azt.

— Én meg nem foghatom — szólt e hölgy halkan, — miféle komoly dolgok felől beszélgethet Evelyn asszony fivérével. Nézd csak Milburnt, hogy tartja kezét, bizonyosan valamit mutat nővérének s hogy hányja veti kezét s rázza fejét, mint valami chinai mandarin. Bizonynyal rettenetes dolgon törik most fejüket.

— Szégyeld magad Klára — szólt Edith — habár nővérének naiv kedélyessége felett nem volt képes mosolyát visszatartani. Valóban nevetséges is volt Milburn kézjárását látni, anélkül, hogy az ember az azt kisérő szavakat hallhatta, és semmi kétsége nem maradhatott fenn az iránt, hogy a férfi valami komoly tárgyat kiván nővérével megértetni.

— Most meg már boszankodni látszik, — folytatá Klára. — Nézd csak nézd, még lábaival is toppantott!

Pillanattal később Evelyn asszony Reginaldot nevén szólitá. Ő azonnal oda sietett. Nem tudott ugyan magának kellő magyarázatot adni, de ugy érzé, mintha most valami gyötrelmes vizsgálatnak kellene eléje menni.

Kedves doktor! — kezdé Evelyn asszony megnyerő mosolylyal — fivérem és én a felett vitázunk: az amerikai vagy az európai orvosi egyetemek állanak-e előbb. Mi nem tudtunk e tekintetben megegyezni s önhez folyamodunk fölvilágositás végett.

— Nagyon sajnálom, hogy e kérdést határozottan el nem dönthetem, — szólt Reginald — miután soha sem volt alkalmam a külföldi egyetemekkel megismerkedni.

— Én azt hittem, hogy ön talán a párisi egyetemben tanult, hol most oly sok amerikai ifju képezi magát — szólt Milburn.

— Fájdalom, soha sem hagyhattam el Amerikát s csak nemrég végeztem tanulmányaimat a helybeli orvosi egyetemnél.

— Akkor valószinüleg nem igen jártas ön a franczia nyelvben? — szólt Evelynné.

Reginald maga sem tudta, mi ösztönzé őt arra, hogy e kérdésre akép feleljen, mint a hogy felelt. Bizonyos sötét gyanunak kellett lelkében támadnia, s habár akaratlanul oly választ adott, mely ha tulajdonképen nem volt is igaztalanság, mindamellett kétértelmü volt; nem beszélt ugyan jól francziául, de eleget tanult e nyelvből arra, hogy mindent, mit azon beszéltek, tökéletesen megértsen. Csaknem akarata ellen felelt ugy, a helyett, hogy nehány szóval magát megértesse.

— Nagyon szeretném, ha francziául tudnék beszélni.

— Vannak-e már mint gyakorló orvosnak tapasztalatai? — kérdé Evelynné, komolyan fürkésző tekintetet vetve az ifjura.

Titkos ösztöne ismét ezt sugta Reginaldnak:

Én csak kezdő vagyok még, s mind tudományban, mind tapasztalásban még sok van hátra, mig ama magaslatra juthatok, melyen a mi tudományunk áll.

Milburn Ralph és nővére nevettek e válaszra s ugy tetszett az ifjunak, mintha nagy örömüket találták volna abban. Megdicsérték szerénységét és fényes jövőt jósoltak neki.

Evelynné általánosan ismert tárgyakra vezette a társalgást, melynél különösen fivére felé fordult, és igy Reginald feleslegesnek tartván tovább körükben lenni, a fiatal hölgyekhez tért vissza.

Mig e rövid utat tette, véletlenül elejté zsebkendőjét s midőn azt felvevendő lehajlott, tisztán hallá, midőn Milburn franczia ul ezt mondá nővérének:

— Tanácsolom, hagyd abba most!

Reginaldot inkább a hangsulyozás, mint a szavak értelme lepte meg s kellemetlenül érinté őt a nélkül, hogy ez érzet felől magának számot adhatott volna. Edith és nővére társasága azonban csakhamar feledteté vele e kellemetlen benyomást.

Evelynné elhagyá a szobát, de nehány pillanat mulva visszatért. Kávét és theát hordtak körül s e közben Evelyn ur is fölébredvén déli álmából, a jó kedv azonnal általános lőn.

— Mit szólna ön egy játszma sakkhoz? — kérdé Evelyn ur, miután a kávé ismét föleleveníttette.

— A legnagyobb örömmel török önnel lándzsát, — válaszolt Reginald tiszteletteljesen meghajtva magát.

— Akkor tehát menjünk át a könyvtárba, — szólt Evelyn ur, — akarsz-e velünk jőni kedves Mária?

— Ments fel ma engem a társaságtól kedvesem, mert Angliába kell leveleket irnom.

— Hát ti mint vélitek időtöket elölthetni leányok? — kérdé az atya.

— Lionellel a dalszinházba akarunk menni, — szólt Klára.

— Én részemről jobb szeretnék hon maradni — veté közbe Edith, — s ha atyám megengedi, nézni fogom, ki lesz a győztes.

Miért dobogott Reginald szive hangosabban, midőn e hölgy szándéka felől értesült?

— Mindig örömmel vesszük itt létedett gyermekem! — viszonzá Evelyn, — Nemde doktor?

— Bizonynyal, bizonynyal! — erősité Reginald oly hévvel, hogy a másik pillanatban már felpirult reá, s ő is észrevenni vélte, hogy Edith szint változtatott.

Pár pillanat mulva mindhárman a könyvtárban voltak: a sakktábla Evelyn ur és Reginald közt, mig Edith, kinek keze borgolással volt elfoglalva, a játék menetét figyelmesen követte szemével.

A két csatázó meglehetősen egyenlően állott, minélfogva a játszma mindkettőjökre nézve érdekkel birt; mindamellett is juttattak időt a társalgásra is, minélfogva Evelyn ur megismerteté Reginalddal kóros állapotának symptomáit, mely ismertetés azonban csak az Edith által már elbeszélteknek részletesb előadása volt. Mint más orvosok, kikkel a baj közölve volt, Reginald is abban a nézetben volt, hogy a kórnak az emésztési szerv megbomlása az oka, s a szenvedőnek mértékletesen való étkezést ajánlott s megigérte neki, hogy másnap reggel részletes utasitást ad, a melyhez magát tartania kell.

(Folyt. köv.)

Fazekas Mihályné 10 kr. Csomor Andrásné 20 kr. Makai Józsefné 5 ft. Igaz Jánosné 1 ft. Dobzay Józsefné 2 ft. Papp Jánosné 50 kr. Boczkó Sámuelné 20 kr.

Összesen gyüjtöttek 50 ftot, hét és fél véka főzelék, 4 pokrócz, 1 vég vászon, fél véka lencse, 1 köböl liszt.

Osterlamm Ernőné és Örvényi Vilmosné gyüjtöttek:

Osterlamm Ernőné 2 takaróző pokrócz és 12 ft. Thot Pollákh Luiza 10 rőf vászon. Tátray Kárpátné 6 törölközőt. Örvényi Vilmosné 6 törölközőt. Koncz Józsefné 2 ft. Szekeres Pálné 2 ft. Bikfalvy István 1 ft. Szabó Józsefné 1 ft. Toth János 10 kr. Török János 20 kr. Tóth Bálint 1 v. buzát. Horváth Józsefné 1 véka rozs és 2 rőf kanavász. Tóth Jánosné 1 v. rozs. Nagy Lajosné szappant s évenkint 10 ftot. Nagy Mihályné 1 ft. Tóth Istvánné 2 ft. Szilágyi Péter Mihályné 2 ft. Szabó Imre 5 ft. Valaki 1 ft. Szabó Pálné 1 ft. Menyhart Jánosné 1 ft. Kovács Sándorné 2 ft. Szönyi Lajos 1 ft. Márton Lajosné 5 ft. Konya János 70 kr. Halmi Mihályné 30 kr. Hibich Károlyné 1 ft. Szathmáry Mihályné 50 kr. Kalat György 20 kr. Halász Péterné 10 kr. Kis Istvánné 20 kr. Salánki Ferenczné 20 kr. Mátéfy Fer. 20 kr. Kabai Bálint 20 kr. Borbély Sámueiné 50 kr. Rákóczi Péterné 1 véka buzát Méhész István 10 kr. Mülller János 30 kr. Katona Istvánné 1 v. buza. Pap Istvánné 1 ft. Rakóczi András fél véka buza. Hajdu Mária 30 kr. Seres Lajos 40 kr. Tóth István 20 kr. Boldizsár Andrásné 20 kr. Bonat Ferencz télire zöldséget. Egy valaki 10 kr. Szöllősi János 20 kr. Borsos Istv. 30 kr. Megyesi János 40 kr. Egy valaki 10 kr. Csanak Józsefné 1 v. paszuly Nagy Sándorné 6 itcze zsir.

Összesen 36 ft. 3 és fél v. buza. 2 v rozs. 10 font szappant, 2 pokróczot, 10 rőf vásznat, 12 törülköző. 6 itcze liszt, 1 v. paszuly, 2 rőf kanavász, télire zöldség.

Nánássy Ferenczné ivén:

Nánássy Ferenczné két vánkos, 10 font szappant. Jacobovics Antalné 6 csésze 6 tányér és 2 lavour. Kein Adolf 15 rőf vászon és 4 darab kendő. Ujházy Károlyné 6 db törülköző. Ferenczy és Luchs 12 pár asztali kés. Nánássy Gáborné 5 ft. Özv. Moll Gusztávné 1 ft Laky Lajosné 1 ft. Hutflesz Istvánné 1 ft. Medgyaszay Sámuelné 1 ft. Báró Josinsky Miklosné 2 ft. Spicz Nina 1 ft. Toth Jánosné 1 ft. Vértessi Istvánné 1 ft. Tánczos Istvánné 1 ft. Trocsányi Lajosné 1 ft. Összesen 15 ft 50 kr.

Leeb Pálné gyüjtött Derecskén.

Eder János 5 ft. Szabó József 1 ft. Posta Józsefné 5 ft. Mandel Jakabné részvenyes lett és adott 3 ft. Leitgeb Imre 2 ft. Haranghyné 2 ft. Leitgeb Berta 2 ft. Összesen 20 ft. Hainocziné 1 v. tiszta buzát. Leitgeb Betti egy lepedőt.

— **Az ügyvédegylet** 1-ső osztálya folyó hó 16-án d. u. 4 órakor az egylet helyiségében ülést tart. Tárgy: törvényszékek rendezése.

— **A szervező bizottmány**, a tisztujitást illetőleg, nagy szorgalmat fejt ki több napon át tartott üléseiben. Miután a vezető tisztviselőktől az ügymenetről, ennek hiányairól s orvoslása módjáról bekivánt jelentéseket áttanulmányozta, s egyes tisztviselőktől is közvetlen felvilágositásokat szerzett, megvizsgálta, vannak-e feleslegeses, nélkülözhető állomások, s melyek azon kezelési ágak, a hol nagyobb erőt kell alkalmazni. Egyik főtekintet volt, hogy inkább kevesebb személyzet, jobb erőkkel s jobb ellátással alkalmaztassék, mint sok egyén apró, szétforgácsolt fizetésekkel; s hogy a városi pénztár mégis lehetőleg ne terheltessék nagyobb mérvben, mint eddig. Valami nagyobbszerü, rendszeres ujitás ugyan nem látszik kezdeményeztetni; és végleges megállapodásra pár hét előtt alig is lehet számitani; az eddigi tanácskozásokból azonban valószinüleg következtethető, hogy: a városi anyagkezelés, a számadások megvizsgálása, az adószámvevőség rendezése, az erdőmesteri és erdőszi teendők, a mérnöki hivatal, az irodai személyzet... tekintetében czélszerübb intézkedések hozatnak javaslatba; sőt remélhető, hogy a belrendőrségnek, mi most a személyzet kevés volta miatt sok kivánni valót hagy fenn, javitására is kiterjed a bizottmány figyelme. Egyszersmind javaslatba hozatik, hogy a kezelő személyzet, a felelősség terhét viselő tanács által vétessék fel, illetőleg választassék, melynek inkább alkalma van a szakképzettségre figyelemmel lenni, mint a nagy közönségnek.

— A törvényszékre még eddig nem került a sor; jövő héten azonban arra is kiterjeszti figyelmét a bizottmány, mely azon állásponton van kiküldetésénél fogva, hogy a törvény szerint az egész tisztujitás tárgyában tegye meg javaslatait; s igy a törvényszék ügyét sem mellőzheti, mig törvény vagy országgyülési határozat nem szaband uj irányt a hatóság elé.

— **Tisza Kálmán** képviselőnk az országgyülésrol hazatértében városunkba érkezett; ma azonban ismét elutazott.

** **Botránkoztató zsibongás** szokott uralkodni a szinházban előadás alkalmával a földszinti zártszékek helyiségének egy bizonyos pontján, és e zsibaj gyakran oly mérvben tör ki, hogy a figyelmes hallgató, kinek balvégzete ottan körül mutatott ki helyet, kénytelen bosszuságában ott hagyni a játékszint, vagy ha szinte marad is, — az előadás végével annyit ért a lefolyt darabból, mint a midőn belépti jegyét kiváltotta. Lehetetlen volt a sok panasz után ezt elhallgatni, annyivalinkább mert e botránkoztató zsibongás épen azoktól származik, kiknek leginkább állana kötelességükben, figyelmesnek lenni a közönség irányában. Most elégnek tartjuk 'ez egyszerü felszólamlást, de ha megrovásunk nem használ, névszerint soroljuk el, kik a nézőtéren is előadásokat rögtönöznek.

— **Egy megszökött** Szabó Jankó nevü betyár igen ügyesen menekült nem rég az őt kisérő pandur elöl; ugyanis a pandurral leküldetvén egy házhoz, a honnan lopott, hogy ott a károssal szembesittessék, a pandurt, ki nem volt eléggé bizonyos a káros háza hollétéről más házhoz vezette, s az utczajtón be menvén azt hirtelen rá- a pandurt pedig kizárta; s mig ez vesződött a zárral, utoljára is a kapun ugrott be, addig a betyár csizmáit levetvén, a keritéseken át ugrált mig a kerteken keresztül a városon kivül szabadba jutott; a pandur mindenütt nyomában volt, de mindig későn járt; s mivel nem akadt senki, ki elcsipte volna a megfutamodottat, az szerencsésen megmenekült, Hadház felé; csak mostanában került hurokra ismét midőn megfogták, tettleg ellen állt, s a pandur, ki elcsipte, kénytelen volt fokos ütésekkel leverni; mi miatt érzékeny sebeket kapott, s most ápolás alatt áll. — Fájdalom!, ez egyén épen azon 3 kis gyermek apja, kiről tegnap megemlékeztünk!

— **Sürgönyforgalom** apr. 13-án a helybeli m. k. távirdai igazgatóságnál. A pénztárnál felvétetett sürgöny 48 db. megérkezett és kézbesittetett 52, felvett 176, kiadatott 176, összesen 442. Dobrowsky.

Meghaltak: apr. 6. Cs. u. Bátori Mihályné Szilágyi Erzsébet 32 éves tüdőlobban, olajütőben Kassai József f. János 1 hónapos tüdővészben. 7. Cs. u. Szakál Péterné, Erdelyi Zsuzsánna 23 éves tüdővészben. Sz. a. Kiss Gábor l. Mária 4 hónapos aszkórban. közkórh. Nagy Ferencz 20 éves sorv. hasmenésben. 8. P. u. Nagy Bálint 35 éves tüdővészben közkórh. Kerékjártó András 67 éves mellvizkórban. közkórh, Nagy Mária 39 éves gümőkórban, 9. Cs. u. Déri Miklós f. István 1 éves tüdőlobban. II. u. Polgári Dániel l. Mária 3 és fél éves hátgerinczsorvadásban 10. P. u. Turi Ferencz f. Ferencz 1 és fél éves ránggörcsben. April 10. Piacz. Nagy Károly l. Rozália 2 éves tüdőlobban. V. u. Pogány Mihály f. Mihály 4 év. vizkórban. Piacz u. Inczédi Péter l. Juliánna 10 napos béllobban. 11. Piacz u. özv. Szabó Ferenczné Biró Erzsébet 65 éves szélhüdésben. 12. Cs. u. Bakos Gábor f. Gábor 4 éves torokgyikban. Cz. u. Rácz Károly 36 éves gumókórban. Hatv. u. k. v. Matkó József fia Lajos 1 és fél év. aszkórban. Egyleti kertben. Kovács László l. Erzs. 9 és fél éves. Gümőkorban. Cz. u. Balog László f. György 4 éves. Sorvadásban. Közkórház, Halasi Péter. 50 éves. Gümőkorban. 13-án. H. u. Orosz Istvánné, Kecskés Sára 55 éves szélhüdésben. Cz. u. Vedres István f. István 1 és fél éves. Sorvadásban H. u. Komádi Lajos, 54 éves. Sorvasztó lázban. H. u. Kovács Ferenczné Csiszár Rozália. 24 éves Hagymázban.

Róm. kath. april 1. Horváth Anna l. Anna 2 hónapos 5. özv. Héczei Szabó Anna 57 éves tüdőszélhüdésben. Niedermayer Ferencz l. Anna 6 hónapos idétlen. 6. Rózsa János f. József 17 napos béllobban. özv. Szabóné Prohászka Klára 82 éves elgyengülésben. 7. Czima Zsuzsánna f. Lajos 1 hónapos aszkórban. 8. Lajos László 18 éves tüdősorvadásban.

Fővárosi értesitő.

** A magy tud akademia III-ik a mathematikai és természettudományi osztálya legközelebbi ülésén először Say Móricz levelező tag tartá székfoglaló értekezését „az állati munka és annak forrásá"-ról. Utána Martin Lajos levelező tag értekezett a csavarfölületekről. Ezután bemutattatott dr. Jurányi Lajosnak közleménye a „Ceratoesma és a Psilotum triguestrum növény és élettani viszonyairól," mely a beavatottaknál nagy érdeket keltett. Az osztály erre tanácskozás alá vette Lenhossek tanárnak „a férfimedencze visszeres fonatá"-ról szóló munkája birálatát. A mü egyhangulag felvétetett az akadémia évkönyvébe.

** Jókainé asszony nagyértékü egész ruhatárát Tóth József özvegyének felajánlotta.

** Szépné-Mátrai Laura asszony a nyárra Aradi Gerő budai szintársulatához szerződött.

** A koronaherczeg f. hó 8-án és 9-én vizsgálatot tett ő felségének és számos vendég jelenlétében. Minden tantárgyban kitünő szorgalmat és haladást tanusitott.

** Az országos dalárünnepély jelentését a napokban tárgyalta a városi gazdasági bizottmány. Minden pontnál helyet ad a kivánalomnak, az 5000 ft kölcsönzését azonban nem ajánlja.

** Nagy derültségre adott okott Budán egy tarka kutya. Ugyanis egy asszonyság tárczáját elejtette, — melyben 48 ft. volt, — a szóban forgó eb oda ugrik felkapja s a járó-kelők nagy mulatságára, a megfosztott asszonyságnak pedig nagy ijedelmére, a tárczával utólérhetlenül elfutott.

** Egy pesti kávéházban közelebb, valamelyik éjjel a hatóság meglepte a játékban elmerült kártyásokat s a makaó-bankot lefoglalta.

** A dohánykiállitás vasárnap nyittatott meg a köztelken a közönség számára; 63 dohányminta van kiállitva és pedig mind kitünő fajból. A kitüntetett dohánytermelők a több rendbeli jutalom szerint arany ezüst- és bronz éremmel, — azonkivül 50, 25, és 10 ftokkal jutalmaztattak.

** A honvéd-szökevényekre nézve rendeletet bocsátott ki a honvédelmi ministerium, hogy ha a szökött honvédek, oly állomásokon fogadtnak el, hol honvédek nincsenek, a rendes katonaság által kisértessenek a legelső honvédállomásig. És ez viszont áll a rendes katonaságra is. Az ide vonatkozó költségeket az illető parancsnokságok fedezik.

** Pestvárosa a honvédség számára a soroksári uton fekvő u. n. Rombach-féle házat laktanyául felajánlotta, a ministerium elis fogadta azt. —

** Humann Olga k. a. a nemzeti szinház kedvelt énekesnője, meghalt tüdővészben, 21 éves korában.

** Rajner Pál belügyminister ideges álmatlanságban szenved.

— Ujházy Lajosról amerikai lapok után a N. F. Presse Texasból azon hirt hozza, hogy meggyilkolta volna magát, hazája feletti busultában. E hir még megerősitésre vár!

Belföld.

— A „Tiszavidéki Ujság," mely Bakay Nándor szerkesztése alatt jelent meg Szegeden, és a vidéki ellenzéki lapok közt kiváló helyet foglalt el, a „Hon" értesitése szerint, az ottani ellenzék közönyössége miatt megszünt. Szomoru dolog, hogy a vidéken általában nem tömörül az ellenzék, hogy magának az időszaki irodalom terén jól vezetett közlönyt tartson, sőt az áldozattal fentartottakat sem méltányolja kellőleg; pedig a centralisatio ellenében a vidéki közlönyökre égető szükség van. — De ne csak a vidéket vádoljuk; maga az országgyülési baloldali kör sem megy jó példával elöl; a balközéppárt vidéki lapokra még csak elő sem fizet; mig a tulsó táborban ugyancsak támogatják a jobboldali lapokat!

** Hevesből irják a „Reform"-nak, hogy mily szerencsétlenség ért egy ottani családot. Est-ebéd alatt ugyanis a fiatal háziasszony könyökével egy az asztalra tett és fölhuzott pisztoly kakasához ért; a fegyver elsült és a menyecske mellbe találva összerogyott.

** A máramarosi hegyek közt medvék pusztitanak. Egy birtokosnak két lovát és három tehenét tépték szét. Hajtóvadászatot rendeztek rájuk és sikerült 3 darabot elejteni. Az egyiket egy pesti orvos növendék teritette le két revolverlövéssel.

** Pécsen több polgár részvénytársaságot akar alapitani egy magángymnásium létesitésére.

** S.-Ujhelyen a honvédek ugyancsak vitézkednek — a korcsmában. A napokban egy hajdut annyira összevertek, hogy most a kórházban fekszik élethalál között; egy szabó legényt szintén veszélyesen megszurtak.

** Az eperjesi joghallgatók egylete közelebb Jókai Mórt tiszteletbeli elnökévé választotta.

** A székesfehérvári régi vár utolsó emléke is leromboltatik. A városi képviselőtestület határozata folytán ugyanis a vártornyot 6408 ftért elárverezték és a vevő, ha nem is ez idén, dejövő évben azt bizonyára le is romboltatja. A régi emlékek érdekében csakugyan kivánatos lett volna, e torony fentartása s több kegyeletet vártunk volna a sz.-fehérvári képviselő testülettől, ha mingyájt a város szépitése szempontjából tett is tul e régi kőhalmazon.

** Vilmers zongoramüvész Pécsett rendez hangversenyeket. Az első e hó 11-én ment végbe, a második tegnapra volt hirdetve.

** Kecskeméten a dalárda a pünkösti ünnepek alkalmával fényes zászlószentelést tartand.

** Szabolcsmegye közelebbi bizottmányi ülésén inditvány tétetett, hogy a megyebeli honvédeknek engedtessék meg a koldulás, mely azonban lealázónak találtatván — határozat az leve, hogy minden megyebeli község igyekezzék maga gondoskodni rokkant honvédei ellátásáról.

— A Torontál megyei gazdasági egylet május 2 3. és 4-ik napjain Nagy-Becskereken eke- és szántásversenyt rendez.

— A Békésmegyei gazdasági egylet a „Buzatulterhelés káros volta" felett nyitott s 25 aranynyal dijaztatni határozott pályázatnak határidejét april 30-ig meghosszabbitotta.

** A jászkunok főkapitányául Tury Samu országgyülési képviselőt, Kovách Lászlót s gr. Szapáry Istvánt emlegetik. Ezek közül, hogy ki lesz? — nem lehet tudni. Különben mint némelyek állitják, az is megtörténhetik, hogy a megyék szervezéséig a kinevezés elmarad.

** A Dráva hidján, Eszéknél előfordult vasuti szerencsétlenségre vonatkozólag irják a lapok, hogy csak az ideiglenes oszlopok és hidfák repedtek meg s daczára, hogy a baleset következtében öt ember sebesült meg, a baj nem oly nagy, hogy az eszék-villányi vasutvonal tovább épittetése akadályoztatnék általa.

** Csongrádmegye rögtönbiráskodási joggal egy évre felruháztatott.

** Egy veszedelmes rablót (Fejes Samut) fogtak el f. hó 8-án az Aradról Tornyára vezető uton, ki már egyszer fogva volt, de néhány hó előtt megszökött s azóta ismét veszedelmessé tette Arad környékét.

** Remetén a nagy áldozatokkal csak nem régiben felépült templom tornya, a közelebbi napokban, épen midőn a délelőtti isteni tiszteletnek vége lett s a gyülekezet haza oszlott — összedőlt.

** Nagy-Enyeden a lakosság nem tudta mire vélni, hogy majd az egyik, majd a másik háznál egyre másra hullottak a sertések, a nélkül, hogy sejtenék a dögvész okát. Végre rájöttek, hogy a városi gyepmester, egy czigány, vilanynyal elegyitett kását adott a sertéseknek, hogy igy olcsó sertéspecsenyéhez jusson.

** Rimaszombaton gőzerőre tervezett téglagyár épül. Ugyanott „temetkezési egylet" is terveztetik:

** Egy gyilkost Gyula-Fehérvártt halálra itélték, ki jan. 7-én egy gyermeket ölt meg s anyjának lakását kirabolta.

** Ungmegye Minaj és Ketergény közönségének lakosaitól, midőn a körükben időző tanfelügyelő, Zsarnay Imre kérdezné, van-e iskolájuk? a g. kath. lelkész büszke önérzettel igenelte; mire a tanfelügyelő s a jelenvoltak közül számosan elindultak, hogy majd megnézik azt az iskolát, melyet utközben a pater folyvást dicsért. De midőn az iskola ajtaját felnyitják, a buzgó tanitó és a szorgalmas tanitványok helyett, találtak ott egy jámbor — tehenet.

Könyvészet.

— Heckenast Gusztáv könyvkereskedéséből beküldettek hozzánk a következő uj könyvek, melyeket az olvasó közönség iránti érdekeltségből közlünk:

Az 1868 és 1869-ik évi törvények gyüjt. II. kötet 4. füzet. —. 80

Az 1869-dik évi törvények gyüjteménye. Complet 1. 80

Ballagi Mór, a magyar nyelv teljes szótára. XI. füzet. —. 50

Bozóky Alajos, a róm. jog institutiói 3. —

Szöllősy L., Kossuth és a magyar emigratió török földön 1. 20

Törvényjavaslatok —. 70

Döntvénytár. A magyar királyi curia határozatai 1. 50

Külföld.

— A római pápa, mint tudva van, a protestansokat, anglicanusokat, s görög nemegyesülteket felhivta, hogy az egyedül boldogitó római katholika vallás kebelébe térjenek vissza, s a zsinaton jelenjenek meg.

Most az izraelitáknál akarnak szerencsét próbálni.

Százöt püspök a világ minden részéből, a magyar püspököket is ide értve, következő kivánatot terjesztett e tárgyban a zsinat elé: „Alulirott atyák kivánják, hogy az egyházi zsinat atyai meghivást bocsásson Izrael igen szerencsétlen népéhez, azaz, fejezze ki a zsinat óhajtását az iránt, hogy az izraeliták végre, elfáradva a hiábavaló várakozásban, siessenek, messiásul megváltó Jézus Krisztusunkat elismerni, kit Ábrahámi megigért, s Mózes kijelentett; s ezáltal végezzék be és koronázzák meg a Mózes vallását, a nélkül, hogy azt megváltóztatnák. — Az indokolás ez: alulirott atyák, egyfelől teljes bizalommal vannak az iránt, hogy a szent zsinat szánakozni fog az izraelitákon, mivel ők Istennek mindig kedvesek, őseikért, s mivel Krisztus testileg azok közül született; másfelől pedig alulirott atyák azon reményben vannak, hogy a szeretet és tisztelet ezen nyilatkozványa, a szent lélek segélyével, Ábrahám gyermekei által kedvezően fogadtatik; mivel azon akadályok, melyek őket mai napig feltartóztatták, mindinkább enyészni látszanak miúta a régi válaszfal lehullott. stb."

Érdekesnek tartjuk megjegyezni, hogy mig a római szék „néhány lelket" akar megnyerni, keleten óriás mérvben száll alá a kath. vallás követőinek száma. Az uj egyház, mely Rómától elszakadt, szervezkedik, s a török porta által már el is ismertetett.

Spanyolországban, az elnyomott paviai, piacenzai és barcelonai forradalmi kisérletek mellett, az általános kitöréstőli félelem foglal helyet. — A protestenismus, ezen katholicus államban, mind több több tért nyer. Saragossában a mult hó utósó vasárnapján volt az első protestáns isteni tisztelet.

Hanem alig lehet csodálni, hogy nem tarthatott meg a protestans isteni tisztelet, csendzavarás nélkül. Állitólag a kath. papok által felizgatott népcsoport tódult be a templomba, s megzavarta az isteni tiszteletet. De a rendőrség ébren volt, s a csendzavarók vezetőit elfogta; sok polgár segédkezet nyujtott a rendőrségnek a csend helyreállitásában; a mi kellő felvilágosultságra mutat.

Spanyolországban a „Courrier de Bayonne" szerint nem csak Barcellonában voltak zavarok az ujonczozási sorshuzás alkalmából, hanem más helyeken is. Igy: Huelvában, Salamancában, Bejarban, hol az ifjak „éljen a köztársaság" kiáltások közt hazafias dalokat énekelve vonultak a hegyek közé.

Malagában pedig a rendőrség és az összeirottak közt harcz folyt — s egy rendőr megöletett. — Valenciában torlaszok emeltettek. Gracia bevétele csak heves harcz után sikerült.

A spanyol exkirálynő és exkirály közt kitört viszály a választott birák határozata szerint oly módon intéztetett el, hogy a személyi és vagyoni elválás megengedtetett. Don Francisco d' Assise 200 ezer ft évdijt fog kapni. A gyermekekre nézve is biztositás fog történni; az asturiai herczeg számára 4 millió frank lesz biztositva.

Konstantinápolyban a görög patriarcha nevezetes pásztori levelet bocsátott ki hiveihez. Mint átalában, ily időtájban, évenkint fordulnak elő zsidóüldözések; a főpásztori levél ennek meggátlására van irányozva. „A babona — ugymond a főpásztori levél — utálatos dolog; szerencsétlenségre, kelet minden ker. népénél el van terjedve azon tévhit, hogy a zsidók keresztyén vért isznak, s azzal akarják az ég áldását kinyerni, vagy a keresztyének elleni gyülöletöket érvényesiteni.

Mi megvetjük ezen alaptalan véleményt, s felhivjuk a Krisztusban hivőket, hogy izraelita polgártársaikról kedvezőbben gondolkozzanak."

Anglia csakugyan boldog ország lehet! Mint a „N. Fr. Presse"-nek távirják: a mult évben ott 20 millióval több volt a bevétel, és 25 millióval kevesebb a kiadás, mint präliminálva volt!

Különfélék.

= Isabelláról az ex spanyol királynőről ez idő szerint Párisban egy furcsa kis történet kereng, mely azt engedi gyanittatni, hogy az élvhajhászó nő Párisban is ugyanazon életet folytatja, mint azt Madridban tevé.

A napokban ugyanis egy igen szép és csinosan öltözött ifju egy ékszerészhez belépve, azt egy értékes gyémánttal kinálta meg.

„Mit kiván érte uram?" — kérdé az ékszerész. „Hatszáz ezer frankot." „Kétszázezeret adhatok érte, többet nem," „Tessék kifizetni." S az ékszerész örült, hogy ily olcsón jutott a ritka, s legalább 500,000 frank értékü gyémánthoz.

Az ékszerész nem állhatta meg, hogy a dolgot d' Ez lovagnak, ki jó ismerőse volt, el ne beszélje, s ezen ur, ki a spanyol királyi család igen jó barátja, megismerte a gyémántot, mely egy Izabella tulajdonát képező, s ékszerekből összeállitott madárnak bubjába volt foglalva. Izabellához sietett, s kérte, mutatná meg az ékszermadarat. „Szivesen lovag, azonban a bubjában volt gyémánt elveszett," felelt a királynő. „Meg van a tolvaj," mondá a lovag örvendve, hogy magas ismerősének szolgálatot tehet; de ki irja le bámulatát, a mint Izabella kinyilatkoztatja, hogy bár a gyémánt csakugyan elveszett, még igen lekötelezi őt a lovag, ha nem elegyedik a dologba.

Azt hisszük, nem igen kell magyarázni, hogy minő szolgálat jutalmául veszitette el Izabella önként a gyémántot.

Athea hamisitásra orvosok figyelmeztették a londoni hatóságokat; mi abból áll, hogy Schanghai több kerületében a már kifőzött s felhasznált thealeveleket összegyüjtik, s napon kiszáritják, s ugy küldik Európába, hogy jó theával összevegyitvén, drágán ismét eladják. — A londoni hatóságok megtették az óvó intézkedéseket, ezen nagy mérvben üzött csalás ellenében.

Legujabb.

— Pest, apr. 14. Hire jár, hogy ő felsége aláirt egy rendeletet, mely szerint az 1848/9-diki honvédtisztek rangja királyi elismerést nyer, s mint szolgálaton kivüli tisztek fognak tekintetni, ha nem lennének is ujra kinevezve, valami katonai állomásra.

— Bécs, april 13. Hesz báró tábornagy ma reggel meghalálozott.

— Bécs, april. 11. Mai napról kelt cs. kéziratok szerint Taaffe gr. belügy- Tschabuschnigg igazs. ministerekké neveztettek ki.

— Flórencz, april 13. Ka[illegible]ában ma lázadás keletkezett; katonaságot már küldöttek a helyszinére. Sicziliában nagy agitaczio van, a függetlenségi párt mindig több és több pártolót nyer. Oda szintén katonaság küldetett.

— Flórencz, apr. 13. A finálborgói fegyházban ma 400 fogoly fellázadt. A katonaság tüzelt a lázadókra; közel 37 fogoly egy része megöletett, egy része pedig megsebesittetett.

— Páris, apr. 13. Biztos tudomás szerint Daru a franczia külügyminister visszalépése bizonyos. Ennek következtében késedelmeznek Rómába feleletet intézni; Francziaország a konczilium ellen most csak észlelő magatartást fog mutatni.

— Athen, april. 13. Marathon mellett a rablók és csendőrök közti összeütközés alkalmával, a rablók az angol és olasz szövetségi titkárt, 3 más angolt és két nőt tettek foglyukká és ezeknek kibocsáttatásáért igen nagy váltságdijt kivánnak.

— Madrid, apr. 12. Montpensier herczeg, Bourbon Henriknek párbajban megöléséért, a katonai biróság által Madridból egy hónapi távollétre és 30,000 frankra itéltetett.

— Paris, apr. 12. A népszavazás május 8-ra van kitüzve. A császár a Napoleon uralkodóháznak trónöröklése kérdésére is ujolag kiterjeszteti a népszavazást.

Közgazdászat.

(E.) Debreczen, april 14. Az életárak változatlanok, a bebozatal csekély, a tengeri keresett czikk, köble 5 ft 70—90 kr. 6 ft. Szalonnára több vevő kinálkozik, 1 ft javult ár mellett; mázsánként 27—29 ft.

Bécsi tőzsde, apr. 14. Cs. arany 5.87. ezüst 120.50

Felelős szerk. s kiadótulajd. **Oláh Károly.**

HIRDETÉSEK.

Árverési hirdetmény.

Vagyonbukott Stenczinger Antal csődtömege részére összeirt s 3303 frt 8 krt tevő összegre becsült **füszeres boltbeli áruczikkek és boltbeli felszerelvények**, nemkülönben 99 frt 20 krra becsült **20 köböl rozs és 1 köböl tiszta buza**, a hitelezőknek egyhangulag nyilvánitott kivánsága folytán f. é. **april 20-án** d. u. **3** órakor a helyszinén, mltgos gróf Dégenfeld Imre ur piaczon levő házánál tartandó nyilvános árverés utján a legtöbbet igérőnek el fognak adatni.

Az árverési föltételek alulirt tömeggondnoknál addig is megtekinthetők.

Debreczen, april 11. 1870.

Simonffy Sámuel,
ideigl. csődtömeggondnok.

155. 1—3

Az eredeti államsorsjegyek
eladása és kijátszása törvényesen engedélyezve van.

Szerencse fel Hamburgba!

Alulirott bankczég
mint legelőnyösebb és legbiztosabb vállalatot ajánlja a
Hamburg által engedélyezett és biztositott
nagy pénz-kisorsolást
egy millió 718,000 tallér erejéig,
melynek nyereményhuzásai már **április 20**-án megkezdődnek.
Mely határidő hivatalosan s tervszerüleg meg van állapitva. — A legfelsőbb nyeremény
250,000 m., vagy 100,000 ezüst tallér.

Főnyeremények: 150,000, 100,000, 50,000, 40,000, 30,000, 25,000, 2: 20,000, 3: 15,000, 4: 12,000, 1: 11,000, 5: 10,000, 5: 8000, 7: 6000, 21: 5000, 4: 4000, 36: 3000, 126: 2000, 6: 1500, 5: 1200, 206: 1000, 256: 500, 2: 300, 354: 200, 13200: 110 ezüst márka.

Összesen 28,000 nyeremény,
melyek is tervszerüleg egy nehány hónap alatt eldöntés alá jönek.

Csak nyeremények huzatnak!

Az összeg beküldése vagy utánvét mellett elküldöm az „eredeti sorsjegyeket" a föntebbi huzásra, következő határozott árakon: **egész eredeti sorsjegyet 4 ftért; felet 2 ftért; negyedrészt 1 ftért o. é., legpontosabb** szolgálat biztositásával. — Minden résztvevő kezébe kapja tőlem az állam által biztositott **eredeti sorsjegyeket**, melyeket tehát a **tiltott igérvényekkel** összehasonlitani nem lehet! Az eredeti játékterv minden megrendeléshez **ingyen** mellékeltetik, s a nyereménypénzek az érdekelteknek hivatalos kimutatás mellett pontosan megküldetnek.

Azon bizalom folytán, miben ezen sorsjegyek oly gyorsan részesültek, minél több megbizást remélek, mit is a legkisebb megrendelésnél is, a legtávolabb vidékekre is, pontosan teljesitek. — A résztvevők **mielőbb, teljes bizalommal és közvetlenül**

Haas Adolf,
állam-váltóüzletéhez forduljanak.

143. 8—8

☞ A legtöbb főnyeremény **rendesen** nálam nyeretik, s a **legtöbb nyereményeket személyesen fizettem ki.**

Önkéntes árverés.

A néhai özvegy Varga Gáborné, Nagy Sára hagyatéki tömegéhez tartozó csapóutczai 390-ik sorszám alatti 8000 afrt becsértékü belvárosi **ház**, 10 hold és 1155 □ öl külső földével együtt, a folyó 1870-ik évi **april 20-ik napján**, délelőtt 9 órakor, a helyszinén el fognak adatni.

Árverési föltételek:

1-ször Bánatpénz a 8000 aforint becsérték 10 százaléka, mit mindenik árverelni kivánó fél, az árverés napján, az árverés kezdetét megelőzőleg letenni köteles.

2-szor. Vevő a vételár egy harmadát a leütéstől két hó, — másik harmadát négy hó, — harmadik harmadát hat hó alatt tartozik kifizetni, 6% kamatjával együtt, — megjegyeztetvén, hogy a bánatpénz a vételár harmadik harmadába fog betudatni.

3-or. Vevő a birtokot a leütéskor azonnal birtokába és használatába veszi, azonban ahozi tulajdoni jogát telekkönyvileg csakis az egész vételár teljes kifizetése után érvényesitheti.

Mely önkéntes árverésre a venni akarók, a mindnyájan nagykoru örökösök nevében alulirott által tisztelettel meghivatnak.

Debreczen, 1870. április 9.

Debreczeni László mk
köz és váltóügyvéd,
mint a néhai özvegy Varga Gáborné, Nagy Sára törvényes örökösei megbizott jogi képviselője.

151. 2—3

Debreczen. 1870. Nyomatott a város könyvnyomdájában.